

BULETIN INFORMATIV
AL CONGRESULUI AUTORITĂȚILOR LOCALE
DIN MOLDOVA // E-NEWSLETTER | DECEMBRIE 2025

Congresul
Autorităților Locale
din Moldova
www.calm.md

ACTIVITATEA CALM ÎN 2025 ȘI DIRECȚIILE PENTRU 2026

Chișinău, 20 decembrie 2025 – Consiliul Autorităților Locale din Moldova (CALM) a prezentat bilanțul activității din anul 2025 și direcțiile strategice pentru anul 2026, confirmând rolul său de partener de încredere pentru administrațiile locale și de promotor al democrației comunitare.

Anul 2025 a fost unul complex, dar plin de realizări, în care CALM a reușit să transforme provocările în oportunități, prin dialog și parteneriat cu Guvernul și alți actori instituționali.

[Vezi mai mult >>>](#)

DECLARAȚIE DE SUSȚINERE ȘI SOLIDARITATE

Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) urmărește cu atenție evoluțiile recente privind procesele administrative intentate împotriva Primarului municipiului Edineț, **Constantin Cojocaru** și Primarului orașului Ștefan Vodă, **Vladislav Cociu**. În același context, menționăm și cazurile primarului de Botnărești **Victor Gori** și a Primarului de Chirsova, **Ana Hohlova**.

CALM consideră că orice procedură administrativă sau juridică trebuie să se desfășoare în mod transparent, echitabil și cu respectarea strictă a legislației naționale și a principiilor consacrate de **Carta Europeană a Autonomiei Locale**.

- Necesitatea respectării mandatului democratic al aleșilor locali, conferit prin votul cetățenilor.
- Importanța evitării oricăror practici care pot fi percepute ca presiuni sau ingerințe nejustificate în activitatea autorităților publice locale.
- Obligația instituțiilor statului de a asigura un cadru de control echitabil, proporțional și lipsit de caracter arbitrar.

Problema cadrului legal administrativ

CALM atrage atenția asupra lacunelor din cadrul legal administrativ, care permit aplicarea cu ușurință a unor sancțiuni disproporționate, inclusiv **lipsirea de mandat**

a aleșilor locali. O asemenea măsură afectează direct **dreptul constituțional fundamental de a fi ales și de a alege**, principiu esențial al democrației și al statului de drept.CALM consideră că:

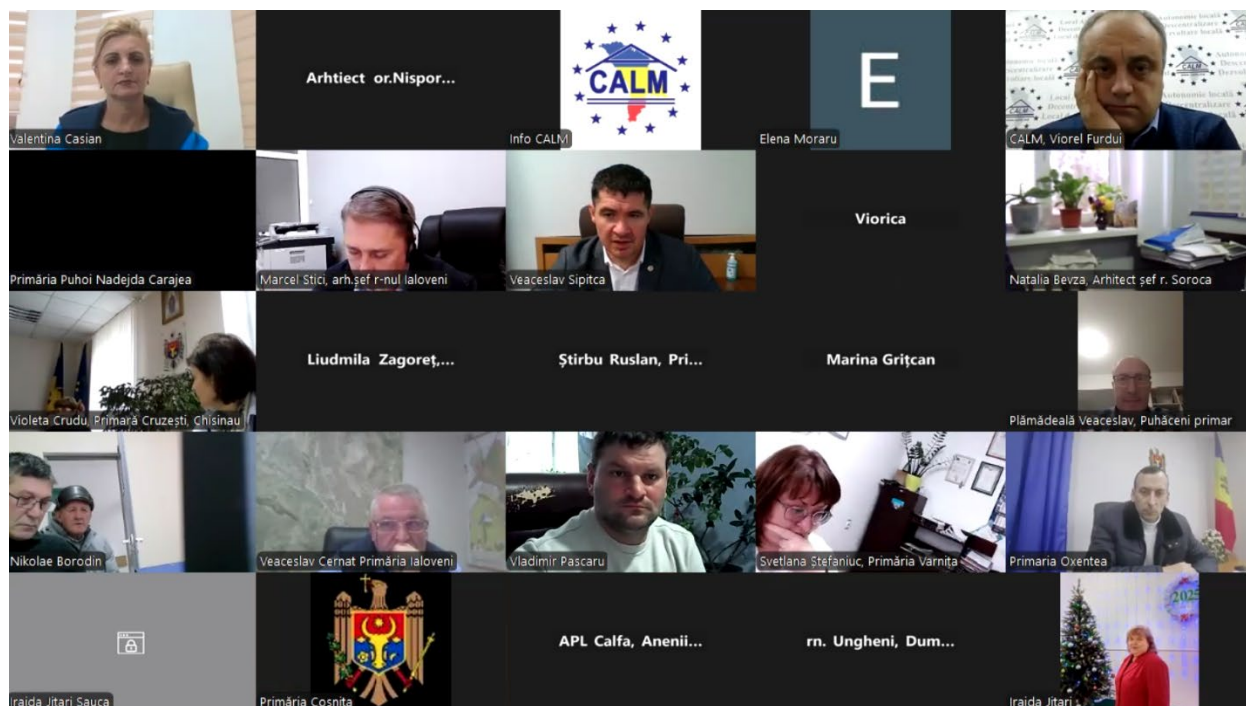
- Lipsirea de mandat poate fi admisă doar **ca măsură excepțională**, în cazuri extrem de grave și exclusiv de natură penală.
 - Aplicarea unor astfel de sancțiuni în proceduri administrative, cu caracter formal sau discutabil, riscă să fie percepută ca presiune instituțională sau chiar ca instrument de răfuială politică.
 - Este necesară o **revizuire urgentă a cadrului legal**, pentru a preveni abuzurile și pentru a proteja statul de drept și stabilitatea democratică a comunităților locale.
-

Concluzie

CALM își exprimă solidaritatea cu primarii menționați și reafirmă angajamentul său de a sprijini autoritățile locale în exercitarea mandatului lor, indiferent de apartenența politică, în baza principiilor de **legalitate, responsabilitate și cooperare instituțională**. Totodată, CALM reiterează apelul la un **dialog constructiv și funcțional** între Guvern și administrația publică locală, pentru consolidarea autonomiei locale și prevenirea unor situații similare.

Adoptat unanim la Ședința Consiliului de Administrare al CALM, Mun. Chișinău, 19.12.2025

PESTE 200 DE PRIMARI ȘI FUNCȚIONARI PUBLICI DIN APL AU PARTICIPAT LA O SEȘIUNE INFORMATIVĂ PRIVIND PROBLEMELE ȘI SOLUȚIILE ACTUALE ÎN DOMENIUL URBANISMULUI ȘI CONSTRUCȚIILOR

La data de 8 decembrie 2025, Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM), în colaborare cu Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (MIDR), a organizat o amplă sesiune informativă dedicată dezideratelor profesionale ale administrației publice locale. Evenimentul a reunit peste 200 de primari și funcționari publici din APL, alături de dl Veaceslav Șipitca, secretar de stat responsabil de domeniul urbanismului și construcțiilor din cadrul MIDR. Tema centrală a ședinței a fost: „Probleme și soluții actuale în domeniul urbanismului, construcțiilor și amenajării teritoriului”, având scopul de a explica reglementările recente din domeniu, inclusiv cele preconizate în perioada imediat următoare, de a identifica problemele existente și de a discuta soluțiile posibile pentru APL.

[Vezi mai mult >>>](#)

COMUNITĂȚI LOCALE PUTERNICE – FUNDAMENT AL REFORMEI ȘI AL PARCURSULUI EUROPEAN

Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM), în parteneriat cu Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (MIDR), a organizat evenimentul „Dialog național – dezvoltăm regiunile R. Moldova”, cu participarea vicepremierului Vladimir Bolea și a circa 200 de reprezentanți ai administrației publice locale și centrale.

Tot recent, la Chișinău, a avut loc cea de-a doua ședință a Grupului de lucru pentru Moldova al Comitetului European al Regiunilor, cu participarea a peste 100 de primari din state membre ale Uniunii Europene. Temele abordate în cadrul acestor evenimente au vizat: modernizarea infrastructurii și dezvoltarea economică locală; reforma administrativ-teritorială și riscurile unei abordări grăbite; procesul de integrare europeană și accesarea fondurilor UE; descentralizarea financiară și motivarea funcționarilor publici; dar și combaterea dezinformării și consolidarea

comunităților locale. Aceste tematici le abordăm în cadrul emisiunii „La Înălțime cu CALM” cu:

- Viorel Furdui, director executiv al CALM;
 - Vladimir Bolea, Vicepremier și Ministru al Infrastructurii și Dezvoltării Regionale;
 - Valentina Casian, primara municipiului Strășeni, vicepreședintă a CALM;
 - Alexandru Bujorean, primarul orașului Leova, vicepreședinte al CALM;
 - Victor Gori, primarul comunei Botnărești, vicepreședinte CALM;
 - Arcadie Covaliov, primarul orașului Sîngerei.
-

Emisiunea este realizată de Ana Moraru și [poate fi accesată aici >>>](#)

CALM A PARTICIPAT LA SESIUNEA DE INFORMARE PRIVIND EXPERIENȚA POLONIEI ÎN UTILIZAREA FONDURILOR UE PENTRU DEZVOLTAREA REGIONALĂ ȘI LOCALĂ

În perioada 3-4 decembrie 2025, expertul juridic CALM Igor Cristal a participat la sesiunea de informare privind experiența Poloniei în utilizarea fondurilor Uniunii Europene (UE) pentru dezvoltarea regională și locală, în contextul pregătirii și implementării programelor și proiectelor finanțate din fondurile UE conform recomandărilor Comisiei Europene privind procesul de aderare a Republicii Moldova la UE și realizării acțiunilor planificate în Planul Național de Aderare pentru Capitolul 22 „Politica regională și coordonarea instrumentelor structurale”, precum și activității Grupului de lucru 22 „Politica regională și coordonarea instrumentelor structurale”.

[Vezi mai mult >>>](#)

CALM A PARTICIPAT LA CONSULTĂRILE PUBLICE PE MARGINEA PROIECTULUI DE LEGE PENTRU MODIFICAREA CODULUI URBANISMULUI ȘI CONSTRUCȚIILOR

La 5 decembrie 2025, în incinta Parlamentului Republicii Moldova, de către Comisia parlamentară pentru economie, buget și finanțe, au fost organizate consultările publice pe marginea proiectului de lege pentru modificarea Codului urbanismului și construcțiilor (inițiativa legislativă nr.367 din 21.11.2025). La consultări publice CALM a fost reprezentat de către expertul juridic Igor Cristal, care a menționat susținerea în fond a proiectului inițiativei legislative, cu propuneri de completare care vizează anexele la Codul urbanismului și construcțiilor nr 434/2023.

[Vezi mai mult >>>](#)

PRIMARI DE PE AMBELE MALURI ALE PRUTULUI CONSOLIDEAZĂ COOPERAREA PENTRU INTEGRAREA EUROPEANĂ A REPUBLICII MOLDOVA

Cooperarea dintre autoritățile locale din România și Republica Moldova se intensifică, consolidând un parteneriat important pentru parcursul european al țării. Relațiile dintre comunități au generat sute de înfrățiri, proiecte comune și schimburi culturale, oferind inclusiv copiilor din localitățile noastre primele experiențe la mare sau la munte.

Primarii din ambele state subliniază necesitatea extinderii colaborărilor în perioada de preaderare. Exemple precum Murgeni-Valea Perjei, Panaci, Sofia sau Scoreni arată că înfrățirile facilitează accesul la expertiză, pregătirea pentru fonduri europene și dezvoltarea locală. Autoritățile locale din România rămân deschise să ofere sprijin colegilor din Republica Moldova, iar aceste parteneriate demonstrează

că apropierea dintre comunități este un element-cheie al integrării europene și al progresului durabil.

Despre aceste legături de prietenie și cooperare vorbim în cadrul emisiunii „La Înălțime cu CALM”. Protagonistii ediției sunt: Eduard Cazacu, primarul orașului Murgeni, județul Vaslui; Stela Baidu, primara satului Valea Perjei, Cimișlia; Vasile Cozan, primarul comunei Panaci, județul Suceava; Svetlana Tăbăcari, primara satului Scoreni, Strășeni; Veaceslav Magaleas, primarul satului Sofia, Drochia și Gheorghe Bute, primarul comunei Scânteiești, județul Galați.

Emisiunea este realizată de Ana Moraru și [poate fi accesată aici >>>](#)

CALM A PARTICIPAT LA ȘEDINȚA COMISIEI NAȚIONALE PENTRU DENUMIRI GEOGRAFICE

La 11 decembrie 2025, CALM, a participat în calitate de membru (reprezentat de expertul CALM Igor Cristal) la ședința Comisiei naționale pentru denumiri geografice.

În cadrul ședinței a fost prezentată nota informativă privind testarea zonei pilot pentru executarea etapei a III-a a proiectului: „Dezvoltarea și menținerea Registrului denumirilor geografice”. A fost examinat subiectul privind modalitatea de evidență a denumirilor geografice, cu propuneri de ajustare a cadrului normativ în domeniul denumirilor geografice (Legea nr. 103/2024 privind denumirile geografice).

[Vezi mai mult >>>](#)

CALM CONTINUĂ SERIA ATELIERELOR PENTRU CONSOLIDAREA ADMINISTRAȚIEI LOCALE

Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) a organizat la 12 decembrie Atelierul de comunicare și informare destinat primarilor de la primul mandat din raioanele Călărași, Basarabeasca, Anenii Noi, Telenești, Ungheni, Cahul, Briceni, Nisporeni, Hâncești, Drochia și Orhei.

Evenimentul face parte dintr-o serie amplă de instruiți dedicate aleșilor locali, menite să consolideze capacitățile administrației publice locale și să ofere informații actualizate privind activitatea CALM, rezultatele obținute în cei 15 ani de activitate și obiectivele strategice pentru perioada următoare.

Pe parcursul atelierului, experții CALM au prezentat modificările legislative recente din domenii esențiale pentru funcționarea administrației locale: salarizare, integritate, conflicte de interese, transparență decizională, proprietatea unităților administrativ-teritoriale, evaluarea și impozitarea funciară, precum și reglementările urbanistice.

[Vezi mai mult >>>](#)

CALM A PARTICIPAT LA ȘEDINȚA CONSILIULUI NAȚIONAL DE AMENAJARE A TERITORIULUI

La 16 decembrie 2025 a avut loc ședința Consiliului Național de Amenajare a Teritoriului, aprobat prin Dispoziția Guvernului nr.85-d/2023, pentru examinarea și coordonarea prealabilă a Studiul de Fezabilitate, Capitolul I și Anexele nr.1, 2 și 3 aferente Studiului de Fezabilitate a Secțiunii Specializate „Apă și Sanitație”, a Planului de Amenajare a Teritoriului Național (PATN), CALM fiind reprezentat la ședință de către expertul juridic Igor Cristal.

La etapa de discuții, expertul CALM Igor Cristal a sugerat echipei de proiect redactarea sintagmei utilizate incorect în textul SF, care vizează terminologia legală privind unitățile și diviziunea administrativ-teritorială.

[Vezi mai mult >>>](#)

PROGRAMUL NAȚIONAL DE CONSOLIDARE A CAPACITĂȚILOR PUNCTELOR FOCAL DMD - O INIȚIATIVĂ CARE A UNIT COMUNITĂȚILE LOCALE ȘI DIASPORA

Programul național de consolidare a capacităților punctelor focale în domeniul Diasporă, Migrație și Dezvoltare (DMD), implementat de Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) în parteneriat cu Biroul Relații cu Diaspora (BRD) și cu sprijinul Guvernului Elveției și al Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD) Moldova, s-a încheiat cu succes. În cadrul programului, 66 de autorități publice locale și-au consolidat competențele și au format o rețea națională mai puternică, pregătită să răspundă provocărilor și oportunităților din domeniul DMD.

Ultimul atelier, desfășurat pe 16 decembrie 2025, a încheiat un ciclu de cinci sesiuni dedicate colaborării cu diaspora, sprijinirii proceselor de revenire și dezvoltării unor abordări unitare la nivel local.

[Vezi mai mult >>>](#)

REGIUNEA DE MANAGEMENT AL DEȘEURILOR (RMD) NR. 4 (INCLUDE MUNICIPIUL CHIȘINĂU ȘI RAIOANELE ANENII NOI, STRĂȘENI, IALOVENI, HÎNCEȘTI, CRIULENI, DUBĂSARI/COCIERI ȘI ORHEI) ÎN ATENȚIA MINISTERULUI MEDIULUI ȘI A CALM

La 17 decembrie 2025 CALM a participat la ședința de informare asupra Raportului cu privire la starea curentă a gestionării deșeurilor și analiza necesităților pentru crearea infrastructurii necesare unui sistem integrat de gestionare a deșeurilor, precum și organizarea instituțională în procesul de gestionare a deșeurilor municipale la nivel regional, elaborat în cadrul implementării Proiectului „Deșeuri solide în Moldova”, al Ministerul Mediului, cu sprijinul BEI prin Facilitatea de Asistență Tehnică pentru Infrastructură pentru Ucraina și Moldova (UMITAF).

[Vezi mai mult >>>](#)

PRIMARI LA ÎNCEPUT DE DRUM ÎN CĂUTAREA DE SOLUȚII PENTRU DEZVOLTAREA SATELOR

În cadrul emisiunii „La Înălțime cu CALM”, vorbim cu primari aflați la primul mandat – oameni care încearcă să schimbe la față satele Republicii Moldova.

De la Taraclia de Salcie la Chiperceni, edilii semnalează aceleași provocări: lipsa specialiștilor, salarii mici și infrastructură insuficientă.

Unii mizează pe diaspora, alții pe turismul rural sau pe energia verde, iar mulți își pun speranța în investițiile europene.

Un lucru este clar: comunitățile vor să se dezvolte și să își păstreze oamenii acasă.

Protagoniștii ediției de astăzi sunt:

- **Ion Botnari**, primar al satului Chiperceni, raionul Orhei;
 - **Elena Gavrilăș**, primara satului Neculăieuca, raionul Orhei;
 - **Tatiana Buguleț**, primara satului Taraclia de Salcie, raionul Cahul;
 - **Ion Harea**, primar al satului Coropcenii, raionul Telenești;
 - **Galina Scaletchi**, primara comunei Pelivan, raionul Orhei;
 - **Vivian Cocu**, primar al satului Susleni, raionul Orhei.
-

Emisiunea este realizată de Ana Moraru și [poate fi accesată aici >>>](#)

CALM, ÎN PARTENERIAT CU SALAR INTERNATIONAL, LANSEAZĂ REȚEAUA AMBASADORILOR LOCALI AI INTEGRĂRII EUROPENE – ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ LOCALĂ, ACTOR-CHEIE ÎN ADERAREA REPUBLICII MOLDOVA LA UE

Pe 19 decembrie, în cadrul ședinței lărgite a Consiliului de Administrare al Congresului Autorităților Locale din Moldova (CALM), a fost lansată oficial **Rețeaua Ambasadorilor Locali ai Integrării Europene**, creată pentru a sprijini autoritățile publice locale în procesul de integrare europeană. Evenimentul a fost organizat de CALM, în parteneriat cu SALAR International, în cadrul proiectului moldo-suedez PACE Local – Autorități Publice Locale, Implicare Cetățenească.

În ianuarie 2026 va fi lansat concursul de selecție a Ambasadorilor Locali ai Integrării Europene. CALM încurajează toți reprezentanții autorităților publice locale interesați să aplice și să urmărească pagina PACE Local pentru criterii de eligibilitate și calendarul procesului.

[Vezi mai mult >>>](#)

REȚEAUA AMBASADORILOR LOCALI AI INTEGRĂRII EUROPENE – INIȚIATIVĂ CALM ȘI PARTENERIAT STRATEGIC PENTRU APROPIEREA MOLDOVEI DE UE

La data de 19 decembrie, a fost lansată oficial Rețeaua Ambasadorilor Locali ai Integrării Europene, un mecanism dedicat susținerii administrației publice locale în procesul de aderare la Uniunea Europeană.

Rețeaua își propune să devină un instrument strategic pentru consolidarea parcursului european al Republicii Moldova, contribuind totodată la recunoașterea și valorificarea rolului autorităților publice locale în procesul de integrare europeană.

Protagoniștii emisiunii „La Înălțime cu CALM” sunt:

- Tatiana Badan, președinta CALM, primara satului Selemet, raionul Cimișlia;

- Viorel Furdui, director executiv al CALM;
 - Marcel Spătari, președintele Comisiei parlamentare pentru integrare europeană;
 - Patricia Guzun, managera proiectului moldo-suedez PACE Local – Autorități Publice Locale, Implicare Cetățenească;
 - Violeta Crudu, primara comunei Cruzești, municipiul Chișinău, vicepreședinta CALM;
 - Constantin Cojocaru, primarul municipiului Edineț, vicepreședintele CALM;
 - Marcel Bobeica, primarul comunei Gangura, raionul Ialoveni, vicepreședintele CALM;
 - Valeriu Lazarenco, primarul satului Leușeni, raionul Telenești;
 - Sergiu Palihovici, directorul Școlii de Administrare Publică a Universității de Stat din Moldova.
-

[Emisiunea este realizată de Ana Moraru și poate fi accesată aici >>>](#)

(VIDEO) VIOREL FURDUI, DIRECTOR EXECUTIV AL CALM, DESPRE MITURILE CARE POT DĂUNA ȘI DISCREDITA REFORMA:

[Click aici pentru a viziona video](#)

(VIDEO) VICEPREȘEDINTELE CALM, PRIMARUL COMUNEI GANGURA, BOBEICA MARCEL, DESPRE PRECONDIȚIILE NECESARE PENTRU O REFORMĂ EFICIENTĂ:

[Click aici pentru a viziona video](#)

(VIDEO) VALENTINA CASIAN, PRIMARA MUNICIPIULUI STRĂȘENI, VICEPREȘEDINTA CALM: „REFORMA RAIIOANELOR ȘI REDIRECȚIONAREA COTEI DE 25% DIN IMPOZITUL PE SALARIU CĂTRE PRIMĂRII –PRIORITARE ȘI INDISPENSABILE PENTRU CA ORAȘELE-CENTRE RAIONALE SĂ DEVINĂ POLI DE CREȘTERE ȘI DEZVOLTARE REGIONALĂ, DAR ȘI MICROREGIONALĂ”

[Click aici pentru a viziona video](#)

(VIDEO) MARCEL BOBEICA, PRIMARUL COMUNEI GANGURA, VICEPREȘEDINTELE CALM: „AUTORITĂȚILE PUBLICE LOCALE AU DEMONSTRAT CĂ LA NIVEL LOCAL EXISTĂ CAPACITATE DE A ATRAGE FONDURI ȘI DE A IMPLEMENTA PROIECTE”

[Click aici pentru a viziona video](#)

15 ANI

DE UNITATE ȘI SOLIDARITATE

Pentru o descentralizare și
autonomie locală reală,
colectivități locale dezvoltate și o
Moldova Europeană!

Pentru informații și consultanță vă puteți adresa la nr.tel. (022) 22-35-09,
fax (022) 22-35-29, info@calm.md, str. Columna 106A, Chisinau,
Republica Moldova (secretariat)

www.calm.md